

látunk, hogy a kiutkereséshez csak az adhat iránytűt, ha nemzeti lét komplexumát nem sterilen önmagában, hanem egy döntően fontos aspektus: a demokrácia figyelemvételével közelítjük meg. Ugyanezért feleslegesek és károsak a szomszéd népekkel szemben a történelem során általunk és általuk egymás és mások ellen elkövetett bűnök patikamérlegre tévése és az ennek alapján pro vagy contra történő "igazságtevés" is. Egyrészt, mert a kollektive bűnössé vagy bűnösebbé nyilvánításra a nemzeti problematikával kapcsolatos fogalmak közül legalább a legalapvetőbbek tisztázása adhatna csak menlevelet, persze, ez sem adhat, hiszen itt az alapvet, közösségi emberi jogokról van szó, melyek bűnöst és büntetlent még akkor is egyaránt megillenek, ha e megkülönböztetésnek lenne értelme. A "definíciós szótár" /kisenciklopédia/ még kimunkálásra vár, mivel uralkodó ideológiánknak, a marxizmusnak még a klasszikusai is inkább az osztályalapú társadalomszerveződés kategóriális alapjait igyekeztek megállapítani, a nemzeti kérdéssel csak az általuk lényegesebbnek tartott dolgoknak alárendelten, politikai megfontolásokból foglalkoztak. Azt azonban leszögezhetjük: amíg Kelet-Európa népeinek demokráciája fogyatékos, addig a különböző, ún. igazi nemzeti érdekekre történő hivatkozások csakugy, mint az internacionalizmus posztulációi / a hidépitéstől a Duna-völgyi együttműködésig/ pusztán lényeg maradnak. Az etnikai problémáknak csak az enyhítésére is csupán a demokrácia adhat lehetőséget, amely a "többség dönt" elve mellett bármilyen alapon közösséggé szerveződött kisebbség kollektív védelmét is ismeri.

Balogh Iván

T O L L H E G Y

- Reflexiók -

/részlet/

Az elismerésnek azért nincs objektív mércéje, mert ha lenne, akkor csak az arra érdemesek részesülnének benne.

Erős sziklára épít, aki az emberi gyávaságra épít.

A foltos szemében a fehér is tarka.

Ne adjatok hatalmat annak, aki két kézzel kap utána!

Vannak, akik közvéleménynek igyekeznek feltüntetni azt, amit a maguk nevében nem mernek állítani.

A leskelődőnek a vak is gyanús.

Csak az olvas el névtelen levelet, aki maga is megírta volna.

A rosszmájuság nem emberismeret, de gyakran önvallomás.

Gyakran a jellemét támadják annak, akinek a tehetségét irigylik.

A goromba emberek nagyon is érzékenyek, ha róluk van szó.

A gyávaságot tapintatnak feltüntetni arcátlanság.

A gyomorhajos szemében az egészséges étvágy kicsapongás.

Mindig nagyobbnak látják annak a hibáit, akinek az érdemeit elmulasztották megjutalmazni.

Az irigység akaratlan elismerés.

A kisebbségi érzés nem ismer tréfát.

Pénzért mindenre kapható - talán még jóra is.

/me/